

hrvatski pravni centar
hebrangova 21
10000 zagreb
tel 385 1 4835 014
fax 385 1 4835 013
e-mail: hpc@hpc.hr

IZVJEŠĆE O RADU HRVATSKOG PRAVNOG CENTRA U 2014. GODINI

Sadržaj

1. Zaštita prava ranjivih skupina
 - a) Aktivnosti usmjerene na pružanje besplatne pravne pomoći
 - b) Aktivnosti usmjerene na zagovaranje
 - c) Aktivnosti usmjerene na monitoring rada tijela javne vlasti
2. Sudjelovanje u procesu donošenja javnih politika
3. Istraživanja i izvještaji u području ljudskih prava
 - a) Provođenje empirijskih i drugih istraživanja i priprema analiza
 - b) Priprema izvještaja
4. Edukacija za civilno društvo i javni sektor
 - a) Radionice, seminari i treninzi
 - b) Publikacije i leci

U skladu sa Strategijom HPC-a 2013. – 2016. te Okvirnim planom rada HPC-a u 2014. godinu, svi projekti/aktivnosti grupirani su u četiri programa:

1. Zaštita prava ranjivih skupina
2. Sudjelovanje u procesu donošenja javnih politika
3. Istraživanja i izvještaji u području ljudskih prava

4. Edukacija za civilno društvo i javni sektor

Aktivnosti HPC-a u 2014. financirali su: UNHCR, UN Voluntary Fund for Victims of Torture, Europska unija, Ministarstvo pravosuđa, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, ECRE te Ured Vlade RH za udruge. Aktivnosti su se financirale i na temelju Okvirnog ugovora koji su Agencija Europske unije za temeljna prava i HPC sklopili 12. kolovoza 2011.

1. Zaštita prava ranjivih skupina

Program zaštite prava ugroženih skupina obuhvaća tri glavne skupine aktivnosti:

- a) aktivnosti usmjerene na pružanje besplatne pravne pomoći,
- b) aktivnosti usmjerene na zagovaranje,
- c) aktivnosti usmjerene na monitoring rada tijela javne vlasti.

Ad a) U sklopu ove skupine aktivnosti odvija se rad Pravnog savjetovališta HPC-a (pružanje pravne pomoći u uredu HPC-a i na terenu) za građanke/građane kojima su ugrožena njihova temeljna prava zajamčena nacionalnim, europskim i međunarodnim propisima i drugim dokumentima te posebno ranjivim skupinama stranaca.

Pravna pomoć pruža se osobito pripadnicima nacionalnih manjina, osobama s invaliditetom, žrtvama mučenja među tražiteljima azila, tražiteljima azila, azilantima, strancima pod supsidijarnom zaštitom, te građankama/građanima koji su žrtve diskriminacije kao i osobama koje ostvaruju pravo na besplatnu pravnu pomoć (BPP) prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći. Pravna pomoć pruža se i udrugama/građanskim inicijativama po pitanjima ostvarivanja ustavnog prava na udruživanje.

Pravno savjetovalište djeluje za sve ranjive skupine u kontinuitetu od 1995. i nadalje; za strance od 2003. i nadalje; za žrtve mučenja od 2010. i nadalje, za građanke/građane s uputnicom za BPP od 2011. do 2013. (zbog nefunkcionalnosti sustava u te 3 godine HPC nije ostvario financiranje po uputnicama). U lipnju 2014. HPC se uspješno javio na natječaj Ministarstva pravosuđa te se u 2014. BPP pružala prema novom Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 143/13), na snazi od 1. siječnja 2014. Tim novim zakonom pojednostavljena je procedura traženja primarne pravne pomoći, tako da se korisnici više ne moraju obraćati uredu državne uprave, nego se postupak za ostvarivanje primarne pravne pomoći pokreće izravnim obraćanjem pružatelju (ovlaštenim udrugama i pravnim klinikama), koji sam ispituje ispunjava li korisnik pretpostavke propisane Zakonom. Sukladno uputi Ministarstva pravosuđa RH, HPC od korisnika traži samo očitovanja o tome jesu li tražene pretpostavke ispunjene i ne traži nikakvu dokumentaciju. Oblici primarne pravne pomoći nisu se u bitnome mijenjali u odnosu na ranije važeći Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 62/08, 81/11), pa tako primarna pravna pomoć obuhvaća opću pravnu informaciju, pravni savjet, sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ugovorima i pravilima o radu tih tijela, zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima i pravnu pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora (čl. 9). Na temelju novog Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći doneseni su i novi podzakonski propisi, kojima je, između ostalog, propisano da su udruge dužne podatke o korisnicima (ime i prezime, OIB, naznaka pravne stvari i oblike pružene pravne pomoći) unijeti u aplikaciju BPP koju je izradilo Ministarstvo pravosuđa RH i koja je počela s radom sredinom studenog 2014. godine. Od tada pravnice HPC-a upisuju

sve korisnike kojima je pružena pravna pomoć na temelju Zakona o BPP, a također vode i evidenciju Pravnog savjetovišta za interne potrebe. Sukladno uputi Ministarstva pravosuđa RH, korisnici koji nisu suglasni s time da daju svoj OIB imaju pravo to odbiti, u kojem slučaju se taj predmet upisuje u aplikaciju BPP bez podatka o OIB-u.

Konkretno, Pravno savjetovište u uredu HPC-a otvoreno je za kontakt putem telefona i elektroničke pošte cijeli tjedan, a na temelju obrade i procjene zahtjeva za pomoći od strane pravnic HPC-a ovlaštenih za pružanje besplatne pravne pomoći daje se pravna informacija ili pravni savjet, a po potrebi se stranku naručuje i na razgovor s odvjetnicom-suradnicom HPC-a koja pruža pravnu pomoć u složenijim slučajevima. Na terenu, pravnice HPC-a pružaju pravnu pomoć u Prihvatalištu za tražitelje azila i Prihvatnom centru za strance. U složenijim slučajevima te u slučajevima kada se prepozna da se radi o žrtvi mučenja, pravnice HPC-a preuzimaju zastupanje u upravnom postupku. Žrtvama mučenja, osim pravne pomoći, pruža se i psihosocijalna pomoć, u suradnji s Hrvatskim Crvenim križom te obučanim psiholozima. Također, u određenim slučajevima naručuje se vještačenje koje predstavlja dokaz u postupku azila.

U okviru Pravnog savjetovišta, HPC surađuje s Pravnom klinikom Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Studenti kliničari prisustvovali su pružanju pravne pomoći te, po potrebi, prikupljali informacije i dokumentaciju.

HPC se pripremao na širenje pružanja pravne pomoći i na neregularne migrante, u odnosu na očekivani javni poziv Ministarstva unutarnjih poslova, a prema Zakonu o strancima. Javni poziv objavljen je u studenom 2014., a HPC je odabran kao jedan o pružatelja pravne pomoći (u 2015.).

Ad b) HPC na nacionalnoj razini provodi aktivnosti zagovaranja za rješavanje problema s kojima se susreću tražitelji azila i osobe pod zaštitom, na temelju problema i pitanja koje prepoznajemo kroz svakodnevni rad s ovim skupinama stranaca. Ovo se zagovaranje provodi prvenstveno putem redovitih sastanaka sa svim akterima uključenima u sustav azila, kao što su predstavnici nadležnih ministarstava, ureda pučkog i posebnih pravobranitelja, međunarodnih organizacija, organizacija civilnog društva, pravosuđa, te pravnih i drugih stručnjaka. Redoviti sastanci odvijaju se u okviru Koordinacije za azil, u suradnji s UNHCR-om. Dnevni red sastanaka određuje se na temelju prepoznatih problema i aktualnih pitanja u okviru hrvatskog sustava azila.

HPC je sudjelovao u kampanji podrške sirijskim izbjeglicama „EUROPE ACT NOW“ u koju su se pod vodstvom Europskog vijeća za izbjeglice i prognanike (ECRE - European Council on Refugees and Exiles), paneuropske mreže nevladinih organizacija, uključile brojne organizacije civilnog društva na europskoj razini. Kampanjom su se pozivale vlade europskih država i institucije EU-a da zajednički poduzmu korake kako bi se pružila zaštita osobama koje bježe od sukoba u Siriji i kako bi i na taj način iskazala solidarnost sa zemljama u sirijskom okruženju koje su prihvatile veliki broj sirijskih izbjeglica. Kao dio te kampanje, na nacionalnoj razini HPC, u suradnji s Pravnom klinikom Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Grupa za pomoć tražiteljima azila i strancima) i UNHCR-om, organizirao je akciju pod nazivom „Pohod na Medvednicu, 2.700 koraka za 2, 7 milijuna sirijskih izbjeglica“. Na planinarskoj stazi svakih „stotinu koraka“ postavljene su poruke informativno-edukativnog karaktera o putu i nedaćama na koje nailaze oni koji bježe od proganjanja i sukoba u Siriji na svome putu prema sigurnosti. Građanima su dijeljeni prigodni leci s informacijama o izbjegličkoj krizi zbog sukoba u Siriji. Iznad sljemenskog tunela postavljen je veliki

transparent s natpisom manifestacije. Ovom akcijom skrenuta je pozornost na probleme s kojima se susreću kako sirijske izbjeglice, tako i brojne druge izbjeglice koje su prisiljene napustiti svoje domove zbog rata, proganjanja i ozbiljnih kršenja njihovih ljudskih prava. Akciju su podržali Stanica planinarskih vodiča Zagreb i Park prirode "Medvednica", a umjetnička intervencija osmišljena je u suradnji sa Selmom Banich, izvedbenom umjetnicom.

Dugo tematsko područje u kojem je HPC djelovao u 2014. odnosi se na pravnu zaštitu djece bez pratnje. Za potrebe obrade navedene teme, pojam djece bez pratnje uključuje sljedeće skupine: djecu bez pratnje tražitelje azila, djecu bez pratnje azilante, djecu bez pratnje pod supsidijarnom zaštitom, djecu bez pratnje neregularne migrante. Hrvatski sustav uglavnom je normativno prilagođen europskim standardima, no, u pravilu zbog malog broja prepoznatih slučajeva povrede prava djece bez pratnje, u Hrvatskoj nema dovoljno iskustva u primjeni propisa kao što je i nedovoljno poznavanje europskih dobrih praksa. Tema o pravnoj zaštiti djece bez pratnje odabrana je u svrhu otvaranja kolegijalnog dijaloga između stručnjaka/inja iz raznih institucija i organizacija, o pravnom položaj djece bez pratnje s međunarodnog, europskog i nacionalnog motrišta, iz diskursa teoretičara i praktičara, radi doprinosa boljoj zaštiti djece. U tu svrhu su u 2014. pripremljeni materijali, organiziran javni skup te su usuglašene preporuke za poboljšanje pravne zaštite ove ugrožene skupine. U procesu su sudjelovali predstavnici nadležnih ministarstava, centara za socijalnu skrb, ureda pučkog i posebnih pravobranitelja, međunarodnih organizacija, organizacija civilnog društva, pravosuđa, pravni i drugi stručnjaci te se stvarala sinergija za daljnje zagovaranje.

Treće tematsko područje zagovaranja odnosilo se na prava osoba s invaliditetom na lokalnoj razini, a posebno je uključivalo aktivnosti usmjerene na izradu i donošenje županijskih strategija za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom na tri lokacije: u Varaždinskoj, Istarskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji. Zagovaračke aktivnosti usmjerene su na ukazivanje javnosti i političkim predstavnicima na lokalnoj razini na mogućnosti rješavanja problema osoba s invaliditetom. Aktivnosti su provedene pojedinačno za svaku županiju, ovisno o potrebama lokalnih partnera/OCD-a za zaštitu osoba s invaliditetom i uvažavajući njihov stav o najvažnijim problemima u okviru njihove zajednice, a usmjerene su prvenstveno na stavljanje na županijski dnevni red prijedloga strategija. U tu svrhu održani su sastanci s lokalnim vlastima i organizacijama civilnog društva te brifinzi za novinare u 3 navedene županije.

ad c) U sklopu ove skupine aktivnosti odvijalo se praćenje rada policijskih službenika u postupanju s neregularnim migrantima, na temelju tripartitnog sporazuma između MUP-a RH, UNHCR-a i HPC-a. U 2014. monitoring se odvijao putem uvida u spise o postupanju policijskih službenika sa zatečenim neregularnim migrantima, u četiri policijske uprave (vukovarsko-srijemska, sisačko-moslavačka, zagrebačka, dubrovačko-neretvanska) i Prihvatnom centru za strance. Pravnice HPC-a, posebno educirane za takve aktivnosti, na terenu odabiru predmete za promatranje, a na temelju unaprijed utvrđenih kriterija. Osim zakonitosti postupanja s migrantom, promatrala se i mogućnost pristupa sustavu azila. Nalazi promatrača raspravljali su se na Odboru koji su činili predstavnici MUP-a, UNHCR-a i HPC-a, te su se za eventualno uočene nepravilnosti pokušavala naći odgovarajuća rješenja za poboljšanje prakse.

U 2014. provodilo se i promatranje u postupku povratka neregularnih migranata, a obuhvaćalo je uvid u spis/e, prisustvovanje postupku vraćanja te izradu izvještaja.

Ostvareni rezultati:

- održan kontinuitet rada Pravnog savjetovališta HPC-a
- pruženo 241 pravnih informacija i pravnih savjeta (132 općih pravnih informacija i 109 pravnih savjeta) i sastavljen 1 zahtjev Europskom sudu za ljudska prava
- pružena pravna i psihosocijalna pomoć za 13 prepoznatih žrtava mučenja među tražiteljima azila i osobama s odobrenom zaštitom
- raspravljani praktični problemi u sustavu azila s važnijim akterima: održane tri Koordinacije za azil (na temu zdravstvene zaštite, djece bez pratnje i razvoja sustava azila od ulaska u članstvo EU)
- održan znanstveno-stručni skup pod nazivom „Pravni položaj djece bez pratnje“
- obaviještena zainteresirana hrvatska javnost o europskoj kampanji za podršku sirijskim izbjeglicama
- provedena akcija pod nazivom „Pohod na Medvednicu, 2.700 koraka za 2,7 milijuna sirijskih izbjeglica“
- održani sastanci s lokalnim vlastima u 3 županije
- održana 2 brifinga za novinare u Vukovarsko-srijemskoj i Istarskoj županiji
- obavljeno 13 promatranja u 4 policijske uprave
- obavljeno 2 promatranja prisilnih udaljenja u Prihvatnom centru za strance

2. Sudjelovanje u procesu donošenja javnih politika

U području javnih politika HPC je u 2014. djelovao na lokalnoj i nacionalnoj razini. Takvo se djelovanje temeljilo na sudjelovanju u stvaranju i praćenju javnih politika, a sve u svrhu promicanja ljudskih prava i dobre uprave, te zaštite od diskriminacije. Pri tom je sustavno korišten višesektorski pristup, jer nam je cilj bio angažirati sve relevantne aktere, te promicati njihovu suradnju u svrhu jačanja socijalnog kapitala.

Na lokalnoj razini u tri županije (Vukovarsko-srijemska, Istarska i Varaždinska) u suradnji s lokalnim partnerima pripremljeni su i izrađeni nacrti strategija za izjednačavanje mogućnosti i bolje integracije osoba s invaliditetom u svakoj lokalnoj zajednici. Temelj za izradu strategija predstavljali su rezultati istraživanja percepcije o pojavnosti diskriminatornog ponašanja te treninzi i radionice za sve aktere uključene u pripremu, provedbu i nadzor strategija. Svi akteri aktivno su sudjelovali u pripremi nacrta strategija, a konačni nacrti predstavljeni su županima kako bi se osigurala politička volja za njihovo donošenje. Podršku su iskazali javno.

Na nacionalnoj razini analizirano je područje prava medija s raznih aspekata, kao priprema za sudjelovanje u očekivanom donošenju Medijske politike RH. Cilj je bio sa stajališta vladavine prava sagledati probleme javnosti prava i javnih medija, koji su uz pravo najvažniji put komunikacije za probleme od javnog interesa. Analizirani su različiti problemi medijskog prava, posebno radno-pravni položaj novinara i vlasništvo medija te je stvorena podloga za sudjelovanje u javnoj raspravi o nacrtu medijskih politika.

U sklopu ovog programskog područja HPC je pratio zakonodavni proces kako bi se pravovremeno uključio u proces procjene učinaka propisa za pojedine politike. Predstavnica HPC-a sudjelovala je u radu radne skupine za izradu Zakona o žrtvama silovanja u Domovinskom ratu te u radnoj skupini za izradu Nacionalnog plana za borbu protiv

diskriminacije, za razdoblje 2014. - 2018. godine.

Ostvareni rezultati:

- izrađeni nacrti županijskih strategija za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom
- osigurana politička podrška u 3 županije za donošenje strategija za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom
- potpisani (okvirni) sporazumi organizacija civilnog društva o suradnji u području izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom u 3 županije
- organiziran okrugli stol „Pravo i mediji“ i raspravljeni problemi i moguća rješenja
- sudjelovanje predstavnika HPC-a u radnim skupinama za izradu propisa

3. Istraživanja i izvještaji u području ljudskih prava

U okviru ovog programa HPC je:

- a) provodio istraživanja i analize
- b) pripremao izvještaje

Ad a) HPC je na temelju okvirnog sporazuma (2011. – 2014.) s Agencijom EU za temeljna prava (*European Union Agency for Fundamental Rights*, u nastavku teksta: FRA) izrađivao studije i provodio istraživanja u pojedinim područjima temeljnih prava u Hrvatskoj, koji su zajedno s izvještajima suradnih organizacija iz ostalih članica EU, predstavljali temelj za izradu komparativnih studija/istraživanja iz područja temeljnih prava na razini EU. FRA koristi ove studije i istraživanja u ostvarivanju svoje uloge pružanja pomoći i stručnih znanja o temeljnim pravima relevantnim ustanovama i tijelima EU i njezinim članicama.

Konkretno, u 2014. provedena su sljedeća istraživanja:

- Report “Homophobia, transphobia and discrimination on grounds of sexual orientation and gender identity”, Update of national legal study on Croatia (Izvještaj „Homofobija, transfobija i diskriminacija na temelju spolne orijentacije i rodnog identiteta“ – dopuna nacionalne pravne studije o Hrvatskoj),
- Report „EU mapping of child protection systems“ (Izvještaj „Pregled sustava za zaštitu djece u EU“),
- Social Fieldwork Research „Severe forms of labour exploitation - Supporting victims of severe forms of labour exploitation in having access to justice in EU Member States, Phase 2 (of 3)“ (Istraživanje „Teški oblici radnog iskorištavanja: Pristup pravosuđu za žrtve teških oblika radnog iskorištavanja u članicama EU (2. faza istraživanja)“),
- Severe forms of labour exploitation: Allowing victims of severe forms of labour exploitation to have access to justice in EU Member States, Update of phase I and supplementary questions for desk research in phase II (Izvještaj „Teški oblici radnog iskorištavanja: Pristup pravosuđu za žrtve teških oblika radnog iskorištavanja u članicama EU (dopuna podataka iz 1. faze i dodatna pitanja za istraživanje u 2. fazi istraživanja)“),

- Social Fieldwork Research, Child Participation in Civil and Criminal Justice, Phase IIb, Fieldwork Research with Children (Istraživanje „Sudjelovanje djece u građanskim i kaznenim postupcima: Faza IIb, terensko istraživanje na uzorku djece“),
- National intelligence authorities and surveillance in the EU: Fundamental rights safeguards and remedies (Izveštaj „Nacionalna obavještajna tijela i nadzor u EU: Mehanizmi za zaštitu temeljnih prava i sredstva pravne zaštite“),
- The right to independent living of persons with disabilities – mapping institutionalisation in EU Member States (Izveštaj „Pravo na samostalan život osoba s invaliditetom: pregled stanja u odnosu na institucionalni smještaj u zemljama članicama EU“)

HPC je izradio dvije analize u području azila i migracija, na sljedeće teme:

- Tema 1: Djeca bez pratnje u postupku azila i praksa Hrvatskog pravnog centra
- Tema 2: Problemi u ostvarivanju zdravstvene zaštite tražitelja azila u Republici Hrvatskoj

Teme su odabrane na temelju uočenih problema u pravnoj praksi, a njihovom analizom započet je niz obrada aktualnih problema pod nazivom „Odabrane teme u području azila i migracija“.

Ad b) HPC je izradio nacionalni godišnji izvještaj o stanju temeljnih prava u RH za 2013., sadržaj kojeg je integriran u godišnji izvještaj na razini EU za 2013. (*Annual Report – Fundamental Rights: Challenges and Achievements*). Za izradu izvještaja angažirani su eksperti po pojedinim područjima. Glavni dijelovi izvještaja su: azil, imigracija i integracija; nadzor granice i vizna politika; zaštita podataka; prava djece; jednakost i suzbijanje diskriminacije; rasizam i etnička diskriminacija; integracija Roma; sudjelovanje građana u demokratskim procesima u EU; pravo na pristup pravosuđu; zaštita žrtava kaznenih djela. Godišnji izvještaj FRA za 2013. publiciran je u tiskanom izdanju i online.

HPC je pripremio nacionalne izvještaje u području azila i migracija u kojima su prikazani stanje zakonodavstva i prakse, analizirani problemi i trendovi te dane preporuke za poboljšanje politika u tim područjima. HPC sustavno i kontinuirano djeluje u području azila i migracija surađujući sa svim relevantnim akterima, što mu omogućuje pristup i empirijski uvid u neuralgične točke sustava. Nalazi i preporuke temeljeni na takvom radu prihvaćaju se od strane drugih aktera kao relevantni i vjerodostojni. Izvještaji su dostupni široj javnosti putem web stranica HPC-a, a relevantnoj javnosti predstavljaju se na stručnim skupovima. Izvještaje su izradili pravници HPC-a, uz stručnu redakciju eksperata kompetentnih za to područje.

U 2014. izrađen je izvještaj o hrvatskom sustavu azila za AIDA (Asylum Information Database) projekt koji izvodi Europsko vijeće za izbjeglice i prognane (ECRE). Izvještaj je objavljen na europskoj razini i dostupan putem web-a, uz izvještaje ostalih europskih država.

Ostvareni rezultati:

- provedeno 7 istraživanja za FRA
- izrađene 2 analize u okviru ciklusa „Odabrane teme u području azila i migracija“
- izrađen izvještaj FRA Annual Report – Fundamental Rights: Challenges and

Achievements in 2013 (Godišnji izvještaj „Temeljna prava: izazovi i postignuća u 2013.)

- izrađen izvještaj „Nacionalni izvještaj o sustavu azila u 2013.“ (www.hpc.hr/page.aspx?PageID=42)
- izrađen izvještaj „Pristup sustavu azila u Republici Hrvatskoj u 2013.“ (www.hpc.hr/page.aspx?PageID=42)
- izrađen izvještaj o hrvatskom sustavu azila za AIDA projekt - <http://www.asylumineurope.org/reports/country/croatia>

4. Edukacija za civilno društvo i javni sektor

Edukacija se provodila putem:

- a) radionica, seminara i treninga
- b) publikacija

Ad a) Ove aktivnosti izvodile su se za sljedeće skupine:

- policijske službenike
- organizacije civilnog društva za zaštitu osoba s invaliditetom
- predstavnike lokalnih vlasti i tijela
- predstavnike organizacija/institucija koje rade s ranjivim skupinama migranata
- studente prava i novinarstva
- partnersku organizaciju civilnog društva iz Makedonije

Edukacija za policijske službenike izvodila se u odnosu na zaštitu ljudskih prava neregularnih migranata i pristup sustavu azila. U suradnji s MUP-om i UNHCR-om organizirana su 3 jednodnevna treninnga za policijske službenike u 2 policijske uprave (zagrebačka i karlovačka), na teme povezane s neregularnim migracijama i pristupom sustavu azila. Treneri su bili predstavnici MUP-a, HPC-a i UNHCR-a.

Edukacija za organizacije civilnog društva za zaštitu osoba s invaliditetom i predstavnike lokalnih vlasti i tijela provodila se u odnosu na temu strateškog planiranja i izrade konkretnih strategije. Na treninzima i radionicama sudjelovali su predstavnici iz tri županije (Varaždinska, Istarska i Vukovarsko-srijemska). Treneri su bili *public policy* eksperti.

Edukacija za predstavnike organizacija/institucija koje rade s ranjivim skupinama migranata izvodila se na različite teme zaštite ranjivih skupina migranata i pravnog uređenja sustava azila. Na seminarima su sudjelovali socijalni radnici, policijski službenici, organizacije civilnog društva i regionalna društva HCK-a, u tri županije (Vukovarsko-srijemska, Primorsko-goranska, Sisačko-moslavačka) i Gradu Zagrebu. Treneri su bili praktičari, posebno educirani na treningu za trenere. HPC je bio uključen u izradu kurikuluma te je pravica HPC sudjelovala kao trener na seminarima.

Edukacija za studente prava i novinarstva izvodila se u obliku vježbi na Pravnom fakultetu u Zagrebu i Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Studentima se približilo pravo azila i problemi s kojima se susreću tražitelji azila i osobe pod zaštitom. Vježbe su se izvodile u suradnji s MUP-om i UNHCR-om.

Edukacija za predstavnike Udruženja mladih pravnika iz Makedonije (MYLA) izvodila se u okviru studijskih posjeta Hrvatskoj. Sastojala se od upoznavanja s hrvatskim sustavom azila i iskustvima HPC-a u provedbi promatranja rada policijskih službenika za nezakonite migracije (border monitoring). Praktični dio edukacije provodio se u Prihvatilištu za tražitelje azila i Prihvatnom centru za strance te sudjelovanjem na jednom promatranju, u PU dubrovačko-neretvanskoj. Predstavnici MYLA-e sudjelovali su na edukaciji za policijske službenike iz PU karlovačke. U prosincu 2014. predstavnici HPC-a i MUP-a RH sudjelovali su na okruglom stolu u Skopju, u organizaciji MYLA-e, na kojem su podijeljena iskustva u provedbi border monitoringa u Hrvatskoj, s aspekta civilnog društva i s aspekta tijela državne vlasti.

Ad b) Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu u suradnji s HPC-om i UNHCR-om pripremio je i tiskao knjigu pod nazivom „Prava zaštita djece bez pratnje“ koja uključuje doručene materijale pripremljene za izlaganje na skupu pod istim nazivom, održanom 15. svibnja 2014. U knjizi su obrađene 3 cjeline: prava djece bez pratnje – međunarodni i europski standardi i njihova primjena u hrvatskom zakonodavstvu; posebna pitanja zaštite prava djece bez pratnje; iz prakse državnih institucija i nevladinih organizacija. Knjiga je namijenjena praktičarima i svim drugima koji se s temom bave iz različitih rakursa.

HPC je pripremio vodič na temu sudjelovanja organizacija civilnog društva u donošenju i provedbi javnih politika, s primjerom procesa izrade županijskih strategija za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom te s primjerom protokola o suradnji tijela javne vlasti i organizacija civilnog društva u svim fazama policy procesa.

Letak za tražitelje azila sadrži jednostavnim jezikom predstavljen postupak utvrđivanja statusa i temeljna prava tijekom tog postupka. Tiskani letci na 9 jezika dostupni su u Prihvatilištu za tražitelje azila i odabranim policijskim upravama.

Ostvareni rezultati:

- održane 3 radionice za policijske službenike u PU zagrebačkoj i karlovačkoj - ukupno educiran 71 policijski službenik za nezakonite migracije i službenika zadužena za nadzor i kontrolu državne granice
- održana 3 treninga i 3 dvodnevne radionice za aktore na županijskim razinama (ukupno 49 sudionika na treninzima (13 u Puli, 17 u Varaždinu i 19 u Vinkovcima) i 57 sudionika na radionicama (20 u Puli, 15 u Vinkovcima i 22 u Varaždinu)
- održane vježbe na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu (na Pravnom fakultetu u trajanju od 9 sati za ukupno 48 studenata, a na Fakultetu političkih znanost u trajanju od 2 sata za ukupno 51 studenata)
- održana 4 studijska posjeta za OCD iz regije
- publicirana knjiga „Pravna zaštita djece bez pratnje“
- publiciran vodič o sudjelovanju organizacija civilnog društva u *policy* procesu (www.hpc.hr/page.aspx?PageID=33)
- tiskan i distribuiran letak za tražitelje azila

Napomena

Ovaj Izvještaj usvojila je Skupština HPC-a na svojoj 29. sjednici održanoj 21. rujna 2015.